

רצון התורה – רוח ההלכה

(1) דברים פרק כז פסוק כו

אָרוּר אֲשֶׁר לֹא יָקִים אֶת דְּבַרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאָמַר כָּל הָעַם אָמֵן :

(2) רמב"ן דברים פרק כז פסוק כו

(כו) אשר לא יקים את דברי התורה הזאת - כאן כלל את כל התורה כולה, וקבלוה עליהם באלה ובשבועה, לשון רש"י. ולפי דעתי, כי הקבלה הזאת, שיודה במצות בלבן ויהיו בעיניו אמת ויאמין שהעושה אותן יהיה לו שכר וטובה והעובר עליהן יענש, ואם יכפור באחת מהן או תהיה בעיניו בטלה לעולם הנה הוא ארוּר. אבל אם עבר על אחת מהן, כגון שאכל החזיר והשקץ לתאותו או שלא עשה סוכה ולולב לעצלה, איננו בחרם הזה, כי לא אמר הכתוב אשר לא יעשה את דברי התורה הזאת, אלא אמר אשר לא יקים את דברי התורה הזאת לעשות, כטעם קיימו וקבלו היהודים (אסתר ט כז). והנה הוא חרם המורדים והכופרים :

(3) ירמיהו פרק יט פסוק ה

וּבָנוּ אֶת בָּמוֹת הַבַּעַל לְשִׁרְף אֶת בְּנֵיהֶם בְּאֵשׁ עֲלוֹת לְבַעַל אֲשֶׁר לֹא צוֹיֵתִי וְלֹא דִבְרַתִּי וְלֹא עֲלָתָה עַל לְבִי: רד"ק (ה) אשר לא צויתי... ויונתן תרגם דלא פקדית באורייתא ודלא שלחית ביד עבדי נבייא ולא רעוא קדמי :

(4) תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף לב עמוד ב

צער בעלי חיים דאורייתא

(5) ספר מורה הנבוכים חלק ג פרק יז

... ואמנם אמרם צער בעלי חיים דאורייתא, מאמרו על מה הכית את אתונך וגוי, הוא על דרך ההשלמה לנו, שלא נלמד מדת האכזריות ולא נכאיב לבטלה ללא תועלת, אבל נכון אל החמלה והרחמנות, ואפילו באי זה בעלי חיים שיזדמן, אלא לעת הצורך, כי תאוה נפשך לאכול בשר, לא שנשחט ע"ד האכזריות או השחוק, ולא יתחייב לי גם לפי זה הדעת השאלה לומר, למה השגיח בבני אדם ולא השגיח בהשגחה ההיא לשאר בעלי חיים, כי השואל צריך שישאל עצמו ויאמר למה נתן שכל לאדם ולא נתן לשאר מיני בעלי חיים, כי מענה זאת השאלה האחרונה, כן רצה ה', או כן גזרה חכמתו, או כן גזר הטבע...

Values from Mitzvot

(6) דברים פרק יז

(י) וְעִשִּׂיתָ עַל פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ מִן הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְקִיָּק וְשִׁמְרַתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יֹרֶד: (יא) עַל פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יֹרֶד וְעַל הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר יֹרֶד לֹא תִסּוּר מִן הַדָּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל :

(5) ספר החינוך מצוה תצה

ונוהגת מצוה זו בזמן שבית דין הגדול בירושלם בזכרים ונקבות, שהכל מצווין לעשות כל אשר יורו. ובכלל המצוה גם כן לשמוע ולעשות בכל זמן וזמן כמצות השופט, כלומר החכם הגדול אשר יהיה בינינו בזמננו, וכמו שדרשו זכרונם לברכה [ראש השנה כ"ה ע"ב] ואל השופט אשר יהיה בימים ההם, יפתח בדורו כשמואל בדורו, כלומר שמצוה עלינו לשמוע בקול יפתח בדורו

כמו לשמואל בדורו. ועובר על זה ואינו שומע לעצת הגדולים שבדור בחכמת התורה בכל אשר יורו מבטל עשה זה. וענשו גדול מאד שזהו העמוד החזק שהתורה נשענת בו, ידוע הדבר לכל מי שיש בו דעת.

(6) תלמוד בבלי מסכת קידושין דף לא עמוד ב

ת"ר: איזהו מורא, ואיזהו כיבוד? מורא - לא עומד במקומו, ולא יושב במקומו, ולא סותר את דבריו, ולא מכריעו; כיבוד - מאכיל ומשקה, מלביש ומכסה, מכניס ומוציא.

(7) דברים פרק כב

(ח) כִּי תִבְנֶה בַּיִת חֲדָשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקָה לְגִגְךָ וְלֹא תִשִּׂים דָּמִים בְּבֵיתְךָ כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמֶּנּוּ:

(8) תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף טו עמוד ב

דתניא, רבי נתן אומר: מניין שלא יגדל אדם כלב רע בתוך ביתו, ואל יעמיד סולם רעוע בתוך ביתו? ת"ל: +דברים כ"ב+ לא תשים דמים בביתך.

(9) רמב"ם הלכות שבת פרק כד הלכה יב

אסרו חכמים לטלטל מקצת דברים בשבת כדרך שהוא עושה בחול, ומפני מה נגעו באיסור זה, אמרו ומה אם הזהירו נביאים וצוו שלא יהיה הילוכך בשבת כהילוכך בחול ולא שיחת השבת כשיחת החול שנאמר ודבר קל וחומר שלא יהיה טלטול בשבת כטלטול בחול כדי שלא יהיה כיום חול בעיניו ויבוא להגביה ולתקן כלים מפנינה לפינה או מבית לבית או להצניע אבנים וכיוצא בהן שהרי הוא בטל ויושב בביתו ויבקש דבר שיתעסק בו ונמצא שלא שבת **ובטל הטעם** שנאמר בתורה +דברים ה'+ למען ינוח.

Values from Psukim / Naarative

(10) בראשית פרק יח

(יח) וְאַבְרָהָם הָיָה לְגוֹי גָדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרָכוּ בוֹ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: (יט) כִּי יִדְעֶתְיוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת בְּנָיו וְאֶת בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דְרָךְ יִקְוֶה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְקֻם עַל אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר עָלָיו:

(11) בראשית פרק כב

(ג) וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר וַיַּחְבֹּשׁ אֶת חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נַעֲרָיו אֶתוֹ וְאֶת יֶזְעָק בְּנֵוֹ וַיִּבְקַע עֲצֵי עֵלֶה וַיִּקֶּם וַיִּלְךָ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים:

(12) תלמוד בבלי מסכת יומא דף כח עמוד ב

וביום השמיני ימול בשר ערלתו - מלמד שכל היום כשר למילה, אלא שהזריזין מקדימין למצות, שנאמר +בראשית כב+ וישכם אברהם בבקר ויחבש וגו'.

(13) רמב"ם הלכות תשובה פרק ב הלכה ז

יום הכפורים הוא זמן תשובה לכל ליחיד ולרבים והוא קץ מחילה וסליחה לישראל, לפיכך חייבים הכל לעשות תשובה ולהתודות ביום הכפורים,

(14) ספר החינוך מצוה תלא

ויש לנו ללמוד מן המצוה היקרה הזאת לרחם על אדם שהוא בעיר שאינה ארץ מולדתו ומקום משפחת אבותיו, ולא נעביר עליו הדרך במצאנו אותו יחידי ורחקו מעליו עוזריו, כמו שאנו רואים שהתורה תזהירנו לרחם על כל מי שצריך עזר, ועם המדות הללו נזכה להיות מרוחמים מהשם יתברך, וברכות שמים ינוחו על ראשנו. והכתוב רמז טעם הציווי באמרו כי גרים הייתם בארץ מצרים, הזכיר לנו שכבר נכוינו בצער הגדול ההוא שיש לכל איש הרואה את עצמו בתוך אנשים זרים ובארץ נכריה, ובזכרנו גודל דאגת הלב שיש בדבר וכי כבר עבר עלינו והשם בחסדיו הוציאנו משם, יכמרו רחמינו על כל אדם שהוא כן.

Requirement to obligate yourself in a Mitzvah?

(15) מנחת חינוך מצוה ה

והצל"ח כתב בכוונתם דלא הקשו אלא למה לא עלה ריב"ב לרגל אבל על פסח ל"ק כלל דודאי הוא בדרך רחוקה ופטור ולא מצינו שיהיה מצוה לעלות ולהתקרב עצמו קודם זמן הפסח ובי"ד שהגיע זמן הפסח הרי הוא בדרך רחוקה רק ק' התוס' הא מחויב לעלות לרגל ע"ז תירצו שלא היה לו קרקע ע"ש ודבריו אינם מובנים לי כלל דודאי מ"ע על כל ישראל לעשות הפסח ככל מ"ע שבעולם ומחויב לילך מקצה הארץ להתקרב עצמו כדי לקיים מ"ע אך אם עבר והוא בדרך רחוקה יש דינים שציותה התורה אבל בודאי מחויב להתקרב ולקיים מ"ע

(16) שמות פרק ג

(ח) וַיֹּאמֶר לְהַצִּילוּ מִיַּד מִצְרַיִם וּלְהַעֲלֶתוֹ מִן הָאָרֶץ הַהִוא אֶל אֶרֶץ טוֹבָה וְיִרְחָבָה אֶל אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ אֶל מְקוֹם הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרָזִי וְהַחִיִּי וְהַיְבוּסִי: